

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SV170 Svenska för undervisning i årskurs 7-9, 60 högskolepoäng

Swedish for secondary school teachers, 60 credits

Huvudområde

Svenska språket, Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2012-03-13

Senast reviderad 2013-04-10 av Institutionen för svenska språket. Tillägg i litteraturlistan:

Engstrand 2012: Hur låter svenskan, ejenklien?

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Lärarexamen med minst 30 hp i svenska

Mål

Delkurs 1 Lärarens retorik i tal och skrift 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- skriva ändamålsenliga och välstrukturerade sakprosatexter med olika mottagare
- använda retoriska modeller för muntlig och skriftlig produktion
- hålla muntliga framföranden i syfte att praktiskt öva för undervisningssituationer och använda IKT i den processen
- analysera olika typer av samtal i skolsituationen
- uppvisa grundläggande kunskaper om lärares professionella skrivande

Delkurs 2 Grammatik och textanalys för ämneslärare 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redovisa grundläggande kunskaper om språkets byggnad, struktur och funktion,
- analysera och diskutera olika typer av texter med fokus på elevtext
- anlägga ämnesdidaktiska perspektiv på och problematisera grammatikens användningsområden i skolan.

Delkurs 3 Språkbruk och samhälle 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för grundläggande språksociologiska teorier och begrepp
- redogöra för svenskämnets historiska bakgrund
- beskriva relationen mellan språkbruk, samhälle, skola och individ
- redogöra för och ge exempel på hur olika språksociologiska faktorer som klass, kön och etnicitet påverkar svenskundervisningen i grund- och gymnasieskolan
- beskriva villkoren för språklig variation och förändring i Sverige.

Delkurs 4 Språklig förändring, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- på ett grundläggande sätt redogöra för det svenska språkets historiska utveckling
- beskriva skillnader mellan olika språkhistoriska perioder med fokus på ljudsystem, ordbildning, ordförråd, ortografi och syntax
- identifiera och diskutera släktskapsdrag med de nordiska grannspråken ur ett kontrastivt perspektiv
- på en ämnesdidaktisk grund resonera om undervisning i språkhistoria: innehåll, tillämpning och inplacering i skolsystemet utifrån rådande styrdokument.

Delkurs 5. Introduktion för litteraturlärare 5 hp

Efter avslutad kurs skall de studerande kunna:

- tillgodogöra sig litterära texter ur olika genrer
- redogöra muntligt och skriftligt för litteraturens funktioner och villkor vid olika tider
- muntligt och skriftligt problematisera begreppet genre och presentera grundläggande genre teori
- muntligt och skriftligt diskutera frågor om vad läsning innebär, vilken sorts kunskap litteraturläsning kan generera och hur man som svensklärare idag kan motivera elever att läsa litteratur
- diskutera skillnader mellan att undervisa om, i och genom litteratur.

Delkurs 6. Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanalys 10 hp

Efter avslutad kurs skall de studerande kunna:

- tillgodogöra sig och tolka samtida litterära texter
- praktisera och redogöra för grundläggande ämnesrelaterad teori och terminologi
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problem i samtidslitteraturen utifrån klass, genus och etnicitetsperspektiv
- muntligt och skriftligt diskutera frågor om litterär kompetens, anpassning och progression i skolans litteraturundervisning, baserade på styrdokument och litteraturdidaktisk teori och forskning.

Delkurs 7. Litteraturhistoria 15 hp

Efter avslutad kurs skall de studerande kunna:

- tillgodogöra sig och tolka äldre litterära texter
- redogöra för litteraturens historia i samspel med andra samhällsföreteelser
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problem
- redogöra för relevanta delar av ämnesteorin, terminologi och metod, samt ha utvecklat sitt kritiska tänkande, med förankring i litteraturdidaktisk teori och forskning
- diskutera frågor om varför och hur äldre litterära texter görs angelägna för olika elevgrupper i ungdomsskolan.

Innehåll

Delkurs 1. Lärarens retorik i tal och skrift, 7,5 hp

Delkursen stärker studentens egen muntliga och skriftliga förmåga och utvecklar kunskaper om de norm- och genrekrav som råder i olika tal- och skrivsituationer i och utanför skolan. Den egna skrivfärdigheten tränas för att ge fördjupad språklig säkerhet och för att förbereda för undervisning av elever i grund- och gymnasieskolan. Kursen utgår från den klassiska retoriken och inriktas på läraren som retoriker och skribent. Ämnesdidaktiskt grundade metoder för analys av ungdomars samtalsspråk och klassrumssamtal introduceras. Delkursen behandlar textuppbyggnad och språklig utformning med särskilt fokus på grundläggande vetenskapligt tänkande och skrivande. Talat och skrivet professionsspråk behandlas, liksom retoriska strategier för klar, korrekt, och ändamålsenlig kommunikation i tal och skrift.

Delkurs 1 Lärarens retorik i tal och skrift examineras löpande genom muntliga och skriftliga uppgifter och genom obligatoriska seminarier.

Delkurs 2. Grammatik och textanalys för ämneslärare, 7,5 hp

Delkursens syfte är att studenterna ska tillägna sig grundläggande kunskaper i svensk grammatik och fonetik samt att diskutera grammatik och grammatikdidaktik i grund- och gymnasieskolan. Delkursen innehåller också grundläggande färdigheter i textanalys med fokus på elevtexter.

Delkurs 2 Grammatik för ämneslärare examineras genom salstentamen, hemtentamen och obligatoriska seminarier.

Delkurs 3. Språkbruk och samhälle, 7,5 hp

Delkursen tydliggör svensklärares uppdrag i det moderna samhället och innehåller grundläggande språksociologiska begrepp som kan användas för att förstå svenskämnets roll i ett mångkulturellt samhälle. Individens språkbruk i förhållande till kön, etnicitet, ålder, geografisk hemvist och sociokulturell bakgrund är i fokus. Kursen behandlar svenskämnets framväxt och de konkurrerande ämnesuppfattningar som gjort sig gällande i debatten. Svenska språkets ställning i en alltmer internationell värld, minoritetsspråken i Sverige och granspråksdidaktik belyses. Kursen ger en orientering om språkvård, språkpolitik, språkbruk, språknormer och deras inbördes relationer.

Delkurs 3 Språkbruk och samhälle examineras genom hemtentamen och obligatoriska seminarier.

Delkurs 4. Språklig förändring, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge vidgade och fördjupade kunskaper om svenska språkets utveckling från forntid till nutid, med särskilt fokus på didaktiska frågor om studier av språkhistoria i skolan. Syftet är att de studerande skall utveckla en förmåga att använda texter från olika tider i sin kommande yrkesverksamhet. I kursen ingår studier av dialekter, ort- och personnamnshistoria samt studier av granspråken ur ett språkhistoriskt och kontrastivt perspektiv.

Delkurs 4 Språklig förändring examineras genom salstentamen och skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 5. Introduktion för litteraturlärare, 5 hp

Kursen är en introduktion till svenskläraryrket litteraturvetenskapliga del, där olika idéer om hur litteratur definierats och dess funktioner och villkor, historiskt och i vår samtid, fokuseras. Vidare ger den en grundläggande genreoretisk orientering som främst problematiseras utifrån läsning av ett urval skönlitterära texter som till språk och

form ligger den studerandes vardag nära. Utrymme ges också åt teoretiska perspektiv på vad som händer i mötet mellan text och läsare.

Utifrån litteraturredidaktisk teori och forskning diskuteras litteraturens plats i dagens skola. Vad lär man sig av att läsa litteratur och hur motiverar man barn och unga till att bli litteraturläsare? Dessa frågor är även ämnade att stimulera reflektion om den svensklärarstuderandes eget förhållande till litteratur och läsning. Stor vikt läggs också vid att synliggöra möjligheter och skillnader mellan att undervisa om, i och genom litteratur, hur en traditionell litteraturkanon har sett ut i den svenska skolan och hur kanonbegreppet diskuteras idag.

Delkurs 6. Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanlys, 10 hp

Delkursens syfte är att ge den studerande en grundläggande orientering i, och färdighet att använda, litteraturvetenskapliga termer och begrepp. Analysverktygen, som är nödvändiga för förståelsen av skönlitterära texters uppbyggnad och för utveckling av studentens kritiska förhållningssätt, praktiseras i analys av i huvudsak västerländsk episk och lyrisk barn-, ungdoms- och vuxenlitteratur från 2000-talet, men ger även utblickar i den icke-europeiska samtidslitteraturen. Den lästa litteraturen behandlas ur såväl klass-, genus- som etnicitetsperspektiv.

I delkursen problematiseras ämnesdidaktiska frågor ur ett kritiskt perspektiv om vilken kunskap begreppsapparaten tillför, hur den kan anpassas för olika elevgruppers behov och hur progressionen i begrepps användningen synliggörs och säkerställs genom svenskundervisningen från grundskolans senare år och genom gymnasieutbildningen.

Delkurs 7. Litteraturhistoria, 15 hp

I kursen studeras äldre litteratur utifrån estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Särskild tonvikt läggs vid västerländsk och svensk litteratur. Såväl de litteraturhistoriska sammanhangen som enskilda texters egenskaper belyses. Frågor om hur genus, klass och etnicitet gestaltats i litteraturen genom historien diskuteras kontinuerligt genom kursen.

Genomgående uppmärksammas didaktiska frågor dels om litteraturläsningens betydelse för historiemedvetandet, dels om urval och texternas olika användbarhet för olika elevgrupper som blir aktuella då texterna skall användas i undervisningen.

Undervisningsformer

Undervisningen ges campusförlagd såväl som distansbaserad med föreläsningar, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarieövningar. När kursen ges som nätbaserad distanskurs används särskilda för distributionsformen lämpliga undervisningsformer.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Examinationer sker genom skriftliga och muntliga prov och genom aktivt deltagande i seminarier. För VG på kursen krävs totalt 45hp med betyg Väl godkänt.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Gemensam litteratur för samtliga delkurser:

Ask, Sofia. 2011. *Hållbara texter. Grunderna i formellt skrivande*. 2 uppl. Liber. 86 s. ISBN 91-47-07950-9

Ask, Sofia. 2012. *Språkämnet svenska. Ämnesdidaktik för svensklärare*. Studentlitteratur. 120 s.

Svedner, Per Olov. 2010. *Svenskämnet & svenskundervisningen: delarna och helheten; en didaktisk-metodisk beskrivning och handledning*. Kunskapsföretaget. 200 s

Svenska skrivregler. Svenska språknämnden. 2008. Liber. 216 s. ISBN 978-91-47-08460-9

Delkurs 1. Lärarens retorik i tal och skrift 7,5 hp

Hoel, Torlaug Løkensgard. 2010. *Skriva på universitet och högskolor: en bok för lärare och studenter*. Studentlitteratur. 262 s. ISBN 978-91-44-05710-1

Kindeberg, Tina. 2011. *Pedagogisk retorik: den muntliga relationen i undervisningen*. Natur & Kultur. 142 s. ISBN 91-27-13006-1

Lindstedt, Inger. 2002. *Textens hantverk: om retorik och skrivande*. Studentlitteratur. 146 s. ISBN 91-44-02286-7

Skolverket. 2008. *Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen*. Fritzes. www.skolverket.se/publikationer?id=211

Strömquist, Siv (red.). 1992. *Tal och samtal*. Studentlitteratur. 212 s. ISBN 91-44-34721-9 (urval)

Sundin, Maria. 2010. *Klarspråk i skriftliga omdömen*. SKL Kommentus. 103 s. ISBN 978-91-7345-229-8

Didaktisk litteratur

Palmér, Anne. 2010. *Muntligt i klassrummet om tal samtal och bedömning*. Studentlitteratur. 191 s. ISBN 978-91-405470-4

Sigrell, Anders. 2008. *Retorik för lärare: konsten att välja språk konstruktivt*. Retorikförlaget. 132 s. ISBN 978-91-86093-03-7

Material som tillhandahålles av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 2. Grammatik och textanalys för ämneslärare 7,5 hp

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light: [lajt]: kortfattad ljudlära för språkstudier och uttalsundervisning*. Studentlitteratur. 135 s. ISBN 978-91-44-04399-9

Josefsson, Gunlög. 2010. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. 150 s. ISBN 978-91-44-05204-5

Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. 2. uppl. Studentlitteratur. 205 s. ISBN 978-91-44-05205-2

Josephson, Olle, Oliv, Tomas & Melin, Lars 1990. *Elevtext: analyser av skoluppsatser från åk 1 till åk 9*. Lund: Studentlitteratur.

Josephson, Olle. 1991. "Varför en lätt text kan vara svår att förstå", I Elsie Wijk-Andersson red.. *Kultur – text – språk. Det finns mer i en text än ord*. Hallgren & Fallgren. 10 s. ISBN 91-7382-683-9

Didaktisk litteratur

Boström, Lena & Josefsson, Gunlög. 2006. *Vägar till grammatik*. 1. uppl. Studentlitteratur. 213 s. ISBN 91-44-03785-6 (urval)

Brodow, Bengt & Nilsson, Nils-Erik. 2000. *Retoriken kring grammatiken. Didaktiska perspektiv på skolgrammatik*. Studentlitteratur. 167 s. ISBN 91-44-01340-X

Material som tillhandahålles av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 3. Språkbruk och samhälle 7,5 hp

Bellander, Theres. 2008. "hallo babe..tack såå mkt för ditt mess!": Om ungdomars skrivande inom olika kommunikativa verksamhetstyper. I: *Ungdomskulturer – äger eller suger?: möjliga möten inom svenskämnet*. Svenskläraryrkeförbundet. 13 s. ISBN 978-91-27-41515-7

Edlund, Ann-Catrine, Erson, Eva & Milles, Karin. 2007. *Språk och kön*. Norstedts akademiska förlag. 256 s. ISBN 978-91-7227-452-5

Einarsson, Jan. 2009. *Språksociologi*. Studentlitteratur. 403 s. ISBN 978-91-44-05326-4

Engstrand, Olle. 2012. *Hur låter svenskan, ejengkliken?.* 1. uppl. Stockholm: Norstedt

Melin, Lars. 2007. *Vett och etikett i språket*. Nordstedt akademiska förlag. 235 s. ISBN 978-91-7227-520-1 (urval)

Thavenius, Jan (red.). 1999. *Svenskämnets historia*. Studentlitteratur. (urval 55 s.) ISBN 91-44-00955-0

Didaktisk litteratur

Ask, Sofia (red.). 2005. *Perspektiv på didaktik: svenskämnet i fokus*. Natur & Kultur. (urval, 20 s.) ISBN 91-27-63395-0

Madsen, Lis (red.). 2006. *Nabosprogsdidaktik* Dansklærerforeningen. (urval 200 s.) ISBN 87-7996-224-6

Material som tillhandahålles av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 4. Språklig förändring, 7,5 hp

Josephson, Olle. 2011. "Ju". *Ifrågasatta självklarheter om svenskan, engelskan och alla andra språk i Sverige*. Norstedts. 203 s. ISBN 91-1-303868-0

Pettersson, Gertrud. 2005. *Svenska språket under sjuhundra år: en historia om svenskan och dess utforskande*. Studentlitteratur. 290 s. ISBN 91-44-03911-5

Sletten, Iben Stampe. (red.) (2005). *Nordens språk med rötter och fötter*. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet.

Tillgänglig på Internet: www.norden.org/sv/publikationer/publikationer/2004-008

Didaktisk litteratur

Svedner, Per Olov. 2010. *Svenskämnet & svenskundervisningen: delarna och helheten; en didaktisk-metodisk beskrivning och handledning*. Kunskapsföretaget.

Material som tillhandahålles av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 5. Introduktion för litteraturlärare 5 hp

Facklitteratur

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Studentlitteratur (urval ca 60 s.) ISBN 91-44-04255-8

Le Clézio, JMG. 2008. Nobelprisföreläsning.

Eagleton, Terry. 2008. "Introduction. What is literature?". I *Literary Theory. An Introduction*. Blackwell (16 s.) ISBN 0-8166-1238-2

Furhammar, Sten. 1997. *Varför läser du?* Carlssons Bokförlag. S. 137–146 (9 s.) ISBN 91-7203-058-5

Furuland, Lars. 1997. "Litteratur och samhälle. Om litteratursociologin och dess forskningsfält". I *Litteratursociologi. Texter om litteratur och samhälle*. Red. Lars Furuland m. fl. Studentlitteratur (35 s.) ISBN 91-44-00304-8

Hertel, Hans. 1997. "Boken i mediasymbiosens tid". I *Litteratursociologi. Texter om litteratur och samhälle*. Red. Lars Furuland m. fl. Studentlitteratur (22 s.) ISBN 91-44-00304-8

Lagercrantz, Olof. 2011. *Om konsten att läsa och skriva*. Wahlström & Widstrand (90 s.) ISBN 91-46-14800-0

Didaktisk litteratur

Brink, Lars. 2006. "Konsensus om kanon kanonbild och ämnesuppfattning hos 75 litteraturlärare". I *Kanon och tradition*. Red. Lars Brink m. fl. Högskolan i Gävle (30 s.) ISBN 91-974893-1-X

McCormick, Kathleen. 1994. *The culture of reading and the teaching of English*. Manchester University Press (urval ca 25 s.) ISBN 0-7190-3220-2

Petersson, Margareta. 2009. "'Jag kan inte komma på nåt jag läste på gymnasiet, det måste ju betyda något eller hur?' – om blivande svensklärare som läsare". I *Läsa bör man...? Den skönlitterära texten i skola och lärarutbildning*. Red. Lena Kåreland. Liber (21 s.) ISBN 978-91-47-09395-3

Thorson, Staffan. 2005. *Den dubbla receptionen. Om litteratursamtal mellan elever och deras svensklärare*. Litteraturvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet. s.9–29, 145–169 (34 s.) ISBN 91-86270-83-4

Skönlitteratur

Hassen Khemiri, Jonas. 2003. *Ett öga rött*

Kallifatides, Theodor. 2007. *Mödrar och söner*

Le Clézio, J.M.G. (2004). 2005. *Afrikanen. Porträtt av en far*. övers. Ulla Bruncrona

Lugn, Kristina. *Några dikter*

Moberg, Vilhelm. 1927. *Raskens. En soldathistoria*

Nesser, Håkan. 2000. "Om någonting händer". I *Färdlektyr*.

Norén, Lars. 1983. *Natten är dagens mor*

Delkurs 6. Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanlys 10 hp Facklitteratur

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Studentlitteratur (urval utifrån vad som lästs i delkurs 4) ISBN 91-44-04255-8

Brune, Ylva. 2006. "'Invandrare' i medicarkivets typgalleri". I *Maktens (o)lika förklädnader. Kön, klass & etnicitet i det postkoloniala Sverige*. Red. Paulina de

los Reyes m. fl.. Bokförlaget Atlas. (30 s.) ISBN 91-7389-105-3

Eakins, Paul John. 1999. *How Our Lives Become Stories*. Cornell University Press (urval ca 50 s.) ISBN 0-8014-3659-1

Elleström, Lars. 1999. *Lyrikanalys. En introduktion*. Studentlitteratur (164 s.) ISBN 978-91-44-00805-9

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders. 1999. *Epikanalys. En introduktion*. Studentlitteratur (urval ca 50 s.) ISBN 91-44-00804-X

Radway, Janice, 1995. "Kvinnor läser romantik: om samspelet mellan text och kontext". I *Brott, kärlek, äventyr. Texter om populärlitteratur*, red. Dag Hedman, Studentlitteratur (25 s.) ISBN 91-44-60631-1

Österlund, Mia. 2008. "Kavat men känslösam. Den komplexa bilderboksfiguren i Pija Lindenbaums Gittantriologi". I *Barnlitteraturanalyser*. red. Maria Andersson & Elina Druker, Studentlitteratur (16 s.) ISBN 978-91-44-04028-8

Didaktisk litteratur

Alvstad, Cecilia. 2009. "Förhållningssätt till översättningar i universitetsundervisningen". I *Främlingskap och främmandegöring. Förhållningssätt till skönlitteratur i universitetsundervisningen*. red. Staffan Thorson m. fl.. Daidalos (57 s.) ISBN 978-91-7173-283-5

Appleyard, J. A. 1994. *Becoming a reader: the experience of fiction from childhood to adulthood*. Cambridge University Press (urval ca 30 s.) ISBN 0-521-46756-X

Chambers, Aidan. 1994. *Böcker inom oss – om boksamtal*. Norstedt (171 s.) ISBN 91-1-947271-4

Mazzarella, Merete. 2003; 2008. "Konsten att lära sig läsa något annat". www.svd.se/kulturnoje/understrecket/konstenattlarasiglasanagotannat_102497.svd#preambleend

Persson, Magnus (red.) 2000. *Populärkulturen och skolan*. Studentlitteratur (urval ca 100 s.) ISBN 91-44-01413-9

Skolverket, Ämnesplan för svenska (Gy2011)

Torell, Örjan m. fl. 2002. *Hur gör man en litteraturläsare? Om skolans litteraturundervisning i Sverige, Ryssland och Finland*. Institutionen för humaniora, Mitthögskolan. s. 79; 74–100 (29 s.) ISBN 91-7910-435-5

Skönlitteratur

Aidoo, Ama Ata. 2008. "Flickan som kan". I *Människosaker*

Ajvide Lindqvist, John. 2004. *Låt den rätte komma in*

Fielding, Helen. 1996. *Bridget Jones dagbok*

Kadefors, Sara. 2001. *Sandor slash Ida*

Karlfeldt, Erik Axel. "Svarte Rudolf"

Kieri, Katarina & Nilsson, Per. 2009. *I det här trädet*

Lindenbaum, Pija. (2000-tal). *Valfri Gittanbok; När Åkes mamma glömde bort*

- Lindgren, Torgny. 2003. ”Pokerspelarna”; ”Huset”. I *Berättelserna*
- Linderborg, Åsa. 2007. *Mig äger ingen*
- Manto, Saadat Hasan. 2001. ”Toba Tek Singh”. I *Kärlek, uppror och kardemummakärnor: berättelser från Indien*
- Nesser, Håkan. 1998. *Kim Novak badade aldrig i Genesarets sjö*
- Niemi, Mikael. 2000. *Populärmusik från Vittula*
- Rowling, J.K. Valfri Harry Potterbok
- Stridsberg, Sara. 2010. *Darling river: Doloresvariationer*
- Taube, Evert. ”Dansen på Sunnanö”
- Wahl, Mats, 1993. *Vinterviken*
- Winterson, Jeanette. (2004). 2005. *Fyrvaktaren*. Övers. Anna Troberg
- Vreeswijk, Cornelis. ”Balladen om Fredrik Åkare och den söta fröken Cecilia Lind”

Delkurs 7. Litteraturhistoria 15 hp

Antologier:

Breitholtz, Lennart (red.). 1961 och senare. *Litteraturens klassiker* (LK)

Lewan, Bengt & Sjöberg, Birthe (red.) 1990 och senare. *Världsdramatik 1* (VD) ISBN 91-44-30331-9

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar m, fl. (red.) 1993 och senare. *Svensk litteratur 1*. Norstedt ISBN 91-1-929202-3

Facklitteratur

Ambjörnson, Ronny. 2001. ”Frankenstein och hans monster”. I *Mansmyter*. Ordfront (21 s.) ISBN 91-7324-739-1

Auerbach, Erich. 1999 eller senare, ”Odysseus ärr”. I *Mimesis*. Bonnier pocket (21 s.) ISBN 91-0-057075-3

Nordlund, Anna. 2008. *Litteraturvetenskaplig analys genom hundra år; åtta sätt att läsa Gösta Berlings saga*. Liber (urval ca 40 s.) ISBN 978-91-47-08453-1

Petersson, Margareta (red.). 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-05587-9

Watt, Ian. 1969. ”Individualism and the Novel”. I *Twentieth Century Interpretations of Robinson Crusoe*. Pimlico (15 s.)

Westin, Boel. 2008. ” ’Ej verklighet men mer än verklighet...’ Drömtexter i barnlitteraturen”. I *Barnlitteraturanalyser*. Red. Maria Andersson & Elina Druker. Studentlitteratur (9 s.) ISBN 978-91-44-04028-8

Didaktisk litteratur

Kylhammar, Martin. 2004. ”Om det fortfarande behovet av samverkan mellan idéhistoria, litteraturvetenskap och historia”; ”Falsarier och försanthållna felaktigheter. En självbiografisk metodlära”. I *Den tidlöse modernisten*. Carlssons bokförlag (87 s.) ISBN 91-7203-598-6

Rabinowitz, Peter J. & Smith, Michael W. 1998. *Authorizing Readers. Resistance and Respect in the Teaching of Literature*. Columbia University (75 s.) ISBN 0-8077-3690-2

Schüllerqvist, Bengt. 2006. ”Kanon och historiemedvetande – två centrala ämnesdidaktiska begrepp”. I *Kanon och tradition*. red. Lars Brink m. fl. Högskolan i Gävle (19 s.) ISBN 91-974893-1-X

Skolverket, *Ämnesplan för svenska*. (Gy2011)

Skönlitteratur

Antiken

Aristofanes. *Lysistrate* (VD1)

Ur Bibeln: Första Mosebok (kap 19), Höga Visan, Evangelium enligt Johannes

Euripides. *Medea* (LK)

Homeros. *Iliaden* och *Odysseen* (urvalet i LK)

Sappho. ”Gudarnas like...” (LK)

Sofokles. *Kung Oidipus* (LK)

Medeltiden

Birgitta. *Revelationes* (SL1)

Dante. *Divina Commedia* (urvalet i LK)

Grevinnan av Dia, ”I stor vanda har jag varit”

Gunnlaug Ormstungas saga

”Herr Olof och älvorna”

Tristan och Isolde (i Joseph Bédiers utgåva)

Villon, François. ”De hängdas ballad”; ”Balladen om tjocka Margot”

von der Vogelweide, Walther. ”Under linden”

Från renässans till upplysning

Bellman, Carl Michael. *Fredmans Epistlar* nr 9, 23, 30, 79, 80, 81, 82

Boccaccio, Giovanni. *Decamerone*. ”Andra dagen. Femte berättelsen”

de Cervantes, Miguel. *Don Quijote*. kap. 1–22

Defoe, Daniel. *Robinson Crusoe*. kap. 15

Kellgren, Johan Henric. ”Ljusets fiender”; ”Den nya skapelsen”

Lenngren, Anna Maria. ”Några ord till min k. dotter”; ”Pojkarne”

Molière. *Tartuffe*

Shakespeare, William. *Hamlet*

Stiernhielm, Georg. *Hercules*

Swift, Jonathan. *Gullivers resor*. Bok 4

Voltaire. *Candide*

Förromantik och romantik

von Goethe, Johann Wolfgang. *Den unge Werthers lidanden*. "Ein gleiches"; "Erlkönig"

Keats, John. "Ode on a Grecian Urn"

Poe, Edgar Allan. "Huset Ushers undergång"

Shelley, Mary. *Frankenstein*

Stagnelius, Erik Johan. "Flyttfåglaerne"; "Endymion"; "Necken"; "Till förruttnelsen"

Tegnér, Esaias. "Det eviga"; "Flyttfåglaerna"; "Mjeltsjukan"

Wordsworth, William. "I Wandered Lonely as a Cloud"

Från realismen till sekelskiftet

Balzac, Honoré de. *Pappa Goriot*. Kap 1

Baudelaire, Charles. "Spleen"; "Une charogne"

Benedictsson, Victoria. "Ur mörkret"

Beskow, Elsa. *Olles skidfärd*

Conrad, Joseph. *Mörkrets hjärta*

Doyle, Arthur Conan. *Baskervilles hund*

Dostojevskij, Fjodor. *Brott och straff*

Flaubert, Gustave. *Madame Bovary*

Fröding, Gustaf. "Den gamla goda tiden"; "Ett bergatroll"

Karlfeldt, Erik Axel. "Jungfru Maria".

Lagerlöf, Selma. *Gösta Berlings saga*

Lagerlöf, Selma. *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige* kap.13

Montgomery, Lucy Maud. *Anne på Grönkulla*

Runeberg, Johan Ludvig. "Den enda stunden"

Strindberg, August. "Ett halvt ark papper"; *Fröken Julie*; *Röda rummet* kap. 15, 16

Söderberg, Hjalmar. "Pälsen"

Twain, Mark. *Huckleberry Finn*

Tiden 1910-1950

Ahlin, Lars. "Kommer hem och är snäll". I *Inga ögon väntar mig*

Bergman, Hjalmar. *Farmor och vår Herre*

Boye, Karin. ”Min hud är full av fjärilar”

Camus, Albert. *Främlingen*

Dagerman, Stig. ”Nattens lekar”

Ekelund, Vilhelm. ”Då voro bokarna ljusa”

Ekelöf, Gunnar. ”En värld är varje människa”; ”Eufori”

Eliot, T.S. ”Det öde landet”

Faulkner, William. ”En ros åt Emily”

Ferlin, Nils. ”En valsmelodi”

Hemingway, Ernest. ”Hämnarna”

Jansson, Tove. *Trollkarlens hatt*

Johnson, Eyvind. *Nu var det 1914*

Joyce, James. *Odysseus* kap. 15; 18

Kafka, Franz. *Processen*

Lagerkvist, Pär. ”Ångest”; ”Far och jag”

Lindgren, Astrid. *Pippi Långstrump*

Majakovskij, Vladimir. ”50.000.000”

Martinson, Moa. *Kvinnor och äppelträd*

Martinson, Harry. ”På Kongo”

Proust, Marcel. Ur *På spaning efter den tid som flytt*

Remarque, Erich Maria. *På västfronten intet nytt*

Södergran, Edith. ”Dagen svalnar”; ”Landet som icke är”

Taube, Evert. ”Möte i monsunen”